

Letnik 1913.

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos XCVI. — Izdan in razposlan 31. dne decembra 1913.

Vsebina : (Št. 267—269.) 267. Razglas o dopustilu z električno silo obratovane male železnice z ozkim tirom od Bolcana v Št. Jakob. — 268. Ukaz, s katerim se izpreminjajo nekatera določila ukazov trgovinskega ministrstva z dne 10. junija 1902. l. in z dne 22. decembra 1906. l. o izročevanju poštnih pošiljatev. — 269. Ukaz, s katerim se razveljavljajo in izpreminjajo nekatera določila ukaza o organizaciji patentnega urada.

267.

Razglas ministrstva za železnice z dne 17. decembra 1913. l.

o dopustilu z električno silo obratovane male železnice z ozkim tirom od Bolcana v Št. Jakob.

C. kr. ministrstvo za železnice je na podstavi in po določilih zakona o železnicah nižjega reda z dne 8. avgusta 1910. l. (drž. zak. št. 149) v porazumu z udeleženi ministri po pogojih in načinih, bliže ustanovljenih v naslednjem, mestni občini Bolcan podelilo zaproseno dopustilo za gradnjo in obrat z električno silo obratovane male železnice z ozkim tirom, ki se odcepi na Waltherjevem trgu v Bolcanu od proge Bolcan—Gries električne male železnice v okolišju mesta Bolcan in okolice in pelja do krajne meje med Št. Jakobom in Leifersom.

§ 1.

Za dopuščeno železnico uživa koncesijonarka finančne ugodnosti, omenjene v členih VI do XII in XXXII, odstavek 1, zakona z dne 8. avgusta 1910. l. (drž. zak. št. 149).

§ 2.

Koncesijonarka je dolžna dokončati gradnjo skraja označene železnice najdalje v enem letu, računa je od današnjega dne, in dodelano železnico izročiti javnemu prometu ter po njej vzdrževati obrat nepretrgoma ves čas, dokler bo trajalo dopustilo.

Da se bo držala gorenjega roka za gradnjo, mora koncesijonarka na zahtevanje državne uprave dati zagotovilo, položivši primerno varščino v vrednostnih papirjih, v katerih se smejo nalagati novci varovancev.

Ako se ne bi izpolnjevala gorenja dolžnost, se sme izreči, da je zapala ta varščina.

§ 3.

Da izdela dopuščeno železnico, se podeljuje koncesijonarki pravica razlastitve po določilih dotičnih zakonitih predpisov.

Ista pravica naj se podeli koncesijonarki tudi glede tistih dovlačnic, ki se morda zgradé in o katerih bi državna uprava spoznala, da je njih naprava v javnem interesu.

§ 4.

Kolikor bi se za napravo dopuščene železnice rabile javne ceste, mora koncesijonarka dobiti privoljenje tistih, ki so dolžni vzdrževati te ceste, oziroma tistih oblastev ali organov, ki imajo po veljajočih zakonih pravico dajati privolilo v rabo ceste.

§ 5.

Koncesijonarki se je ob gradnji in obratu dopuščene železnice ravnati po vsebini te dopustilnice in po tehniških dopustilnih pogojih, ki jih je postavilo ministrstvo za železnice, ter po semkaj merečih zakonih in ukazih, zlasti po zakonu o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238) in po redu za obrat železnic z dne 16. novembra 1851. l. (drž. zak. št. 1 iz l. 1852.), kolikor se po določilih v oddelku B zakona z dne 8. avgusta 1910. l. (drž. zak. št. 149) uporabljajo na male železnice, potem po zakonih in ukazih, ki se morebiti dadó v bodoče, naposled pa še po tem, kar ukažejo ministrstvo za železnice in sicer po klicana oblastva.

§ 6.

Znesek resnične ter nominalne napravne glavnice potrebuje odobrenja državne uprave.

Pri tem veljaj za načelo, da se ne smejo razen stroškov, ki se res porabijo za sestavo projekta, za gradnjo in uredbo železnice, vštevi nabavo vozil in dotacijo glavnične reserve, in se izkažejo pravilno, prištevši interkalarnе obresti, ki se res izplačajo med grajenjem, in pa kar bo morda res kurzne izgube ob dobavi glavnice, postavljati v račun nika kršni drugi stroški.

Ako bi bilo po porabi odobrene napravne glavnice treba še drugih novih staveb ali ako bi bilo treba pomnožiti obratne uredbe, se smejo dotični stroški prišteti napravnim glavnici, če je privolila državna uprava v namerjane nove stavbe ali v pomnožbo obratnih uredb in se stroški pravilno izkažejo.

Vso napravno glavnico je v času, dokler bode trajalo dopustilo, odplačati po razdolžnem načrtu, ki ga odobri državna uprava.

§ 7.

Koncesijonarka je dolžna, po železnici dajati vožnjo zastonj podčastnikom in ordonancam, ki so vsakčas v službi.

O natančnejših načinih, kako naj se to godi, se je dogovoriti s pristojnimi vojaškimi oblastvi.

Koncesijonarka je dolžna, oddajaje službe ozirati se v zmislu zakona z dne 19. aprila 1872. l. (drž. zak. št. 60) na doslužene podčastnike iz vojske, vojne mornarice in deželne brambе.

§ 8.

Državni uradniki, nameščenci in služabniki, ki po naročilu oblastev, nadzirajočih upravo in obrat železnic, ali pa v obrambo koristi države rabijo železnico vsled dopustila ali iz dohodarstvenih ozirov in se izkažejo z uradnimi izkaznicami, ki jih v njih poverilo izdaje c. kr. ministrstvo za železnice, se morajo prevažati s popotno prtljago vred brezplačno.

§ 9.

Koncesijonarka je dolžna pošto ter uslužbence poštne in telegrafske uprave prevažati z vsemi v voznem načrtu navedenimi vlaki.

Za to opravo ter za druge oprave v namene poštnega zavoda sme koncesijonarka zahtevati primerno odplačilo, ki se določi z dogovorom.

Dopisi, ki se gledé uprave male železnice pišejo med ravnateljstvom ali predstojništvom malega železniškega podjetja in med podrejenimi mu organi ali pa med temi samimi, se smejo prevažati po uslužbencih železniškega zavoda.

§ 10.

Koncesijonarka je dolžna, poskrbeti za oskrbo svojih uslužbencev v onemoglosti in starosti, ki imajo delo v železniškem obratu, in za oskrbo njih svojcev in v ta namen pristopiti k pokojninski blagajnici zveze avstrijskih lokalnih železnic, ako se ne bi za dopuščeno železniško podjetje ustanovila posebna pokojninska blagajnica z vsaj enakimi ugodnostmi za ude, oziroma z vsaj enakimi dolžnostmi za koncesijonarko kakor pri blagajnici imenovane zveze.

To oskrbo je izvršiti tako, da mora koncesijonarka zglasti stalne uslužbence z dnem, katerega se stalno namestijo, izmed drugih uslužbencev pa vsaj tiste, ki opravljajo službo kakor vozniki, sprevodniki, čuvaji ali postajski služabniki, ob primerni uporabi najpozneje, ko so dovršili tri službena leta,

pri pokojninskem zavodu zveze avstrijskih lokalnih železnic, oziroma pri svoji pokojninski blagajnici.

Ustav pokojninske blagajnice, ki se eventualno ustanovi, ter vsaka njegova izprememba potrebuje odobrenja državne uprave.

§ 11.

Koncesijonarka je dolžna, na zahtevanje ministrstva za železnice podati pravočasno statistične izkaze, potrebne za sestavo letne železniške statistike.

§ 12.

Dopustilna doba in ž njo vred v § 9, lit. b) zakona o dopuščanju železnic izrečena obramba zoper napravo novih železnic se določa na šestdeset (60) let, računa se od današnjega dne, in mine po preteku tega roka.

Državna uprava sme izreči, da je dopustilo tudi pred iztekom gorenjega roka izgubilo svojo moč, ako se ne bi izpolnjevale dolžnosti, v § 2 ustanovljene o začetku in dovršitvi gradnje in pa o začetku obrata, če bi se kak prestop roka ne mogel opravičiti v zmislu § 11, lit. b) zakona o dopuščanju železnic.

§ 13.

V § 8 zakona o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238) ustanovljena državna pripadna pravica ne velja glede dopuščene železnice.

§ 14.

Koncesijonarka nima pravice, razen ako bi to izrečno dovolila državna uprava, obrat dopuščene železnice prepustiti tretjim osebam.

§ 15.

Državna uprava ima pravico se prepričati, da je gradnja železnice ter obratna uredba po vseh delih namenu primerna in trdno narejena, in ukazati, da se napake na to stran odvrnejo ali pa odpravijo.

§ 16.

Državni upravi se pridržuje pravica, da se sme, ako bi se kljub poprejšnjemu svarilu večkrat prelomile ali opustile v dopustilu, v dopustilnih po-

gojih ali v zakonih naložene dolžnosti, poprijeti zoper to zakonom primernih naredeb ter po okolnostih izreči, da je izgubilo dopustilo moč še pred iztekom dopustilne dobe.

Forster s. r.

268.

Ukaz trgovinskega ministrstva z dne 22. decembra 1913. l.,

s katerim se izpreminjajo nekatera določila ukazov trgovinskega ministrstva z dne 10. junija 1902. l. (drž. zak. št. 124) in z dne 22. decembra 1906. l. (drž. zak. št. 252) o izročevanju poštnih pošiljatev.

Člen I.

V § 2 (vročevanje) dobi točka I A, tretji odstavek, naslednji dostavek:

Ako to ni mogoče, se avizirajo vse hkratu.

Točka I B, številki 2 in 3, dobi naslednje besedilo:

2. Pri poštnih nabiralnicah z vročevalno službo. Po poštnih nabiralnicah, pri katerih je urejena vročevalna služba, se lahko v njihovem vročevalnem področju vročajo:

- a) navadne in priporočene pisemske pošiljatev in železniška obvestila, sodna pisma in druge uradne pošiljatev s povratnicami;
- b) denarna pisma z navedbo vrednosti do 100 K;
- c) paketi brez navedene vrednosti ali z navedeno vrednostjo do 100 K;
- d) denarni zneski k poštnim nakaznicam do 100 K;
- e) denarni zneski k plačilnim nakaznicam do 100 K;
- f) k poštnim nalogom spadajoče listine, toda k večjemu do 100 K.

Priporočene pošiljatev, denarna pisma in paketi se vročajo tudi tedaj, ako so ti predmeti obremenjeni s povzetjem, toda ne višje nego 100 K v posameznem primeru.

Obseg vročevanja v gornjih mejah določi za vsako tako pošto nabiralnico pošto in telegrafsko ravnateljstvo posebej in ga primerno objavi, razteza pa se najmanj na navadne pisemske pošiljatev in na poštouradna obvestila o potrjenih poštnih pošiljativah.

Izjemoma se lahko vročevanje razširi še čez navedene meje. Taka razširitev se odredi od primera do primera in se objavi.

V ostalem se uporabljajo določila točke I A, četrta in peti odstavek.

3. V razširjenem krajnem dostavnem okraju. Kjer zahtevajo prometne potrebe, lahko pošto in telegrafsko ravnateljstvo zaukaže vročevanje čez meje krajnega dostavnega okraja (v kraje brez vročevalne službe po selskih pismoňah ali poštnih nabiralnicah), po krajnih dostavnih (razširjen krajni dostavni okraj); to oblastvo določi tudi, kateri predmeti se vročajo v razširjenem krajnem dostavnem okraju, in objavi uredbo take službe na pripraven način.

Točka III dobi naslednji odstavek:

V zunanjem okraju brez vročevalne službe skrbi sicer pošta po možnosti za to, da prejemniki dobivajo navadne pisemske pošiljatve in obvestila k drugim pošiljatkam.

V § 4 (Pridržek, da se hodi po poštne pošiljatve) naj se glasi točka I A takole:

I. Uveljava, obseg in pristojbine.

Točka I, številka 2, dobi naslednji odstavek:

Z enakimi pogoji lahko poštna uprava dá adresatom na razpolaganje posebno urejene knjige, s katerimi se hodi po pošto, če povrnejo stroške; kdor pokaže tako knjigo, velja za pooblaščenca adresatovega (§ 3, I, 1), ako ta ni omejil pokaznikov upravičenosti že naprej za vse ali posamezne vrste poštnih pošiljatev na golo prevzemanje obvestil.

Porabljanje knjig, s katerimi se hodi po pošto in ki jih je založil kdo sam, je dovoljeno, toda te knjige morajo gledé formata in predtiska ustrezati uradno izdanim.

Točka I, številka 5, dobi za zadnji odstavek naslednje določilo:

Ako si kdo pridrží, da hodi po pošto pri poštni nabiralnici, ni plačevati nikake predalnine ali skladarine.

Točka I B odpade.

V § 7 dobi točka II naslednje besedilo:

V tistih primerih, v katerih vroči sel poštnega urada samo obvestilo ali, izvzemši primer pridržka, da se hodi po pošto, ga izroči poslovodja ali sel pošte nabiralnice, mora prejemnik slu (poslovodji) potrditi njega prejem, ne kraté potrdila o pošiljati (nakazanem znesku) sami, ki je omenjeno v prednji točki.

V § 8 (Ravnanje ob izročitvi, dokaz istosti) dobi točka I, številka 1, drugi odstavek, naslednje besedilo:

Istotako je ravnati tudi izročevaje obvestila prejemniku v tistih primerih, v katerih jih vroča sel poštnega urada; prav tako se sme obvestilo izročiti po poslovodji ali slu poštne nabiralnice, ako jim prejemnik ni znan, ne gledé na primer pridržka, da se hodi po pošto, samo ko se je dokazala istost.

Številka 2 dobi naslednje besedilo:

2. a) Če so se obvestila v primerih, oznamenjenih v številki 1, drugi odstavek, vročila tako, kakor je tam povedano, nadalje ako so se s pridržkom, da se pride na pošto ponja, obvestila izročila tistemu, ki je prišel ponja, se izroče predmeti (pošiljatve in v nakaznem prometu denarni zneski), po katere je treba priti, tistemu, ki se zgledi, da je prišel ponje, in ki oddá z imenom prejemnika podpisano obvestilo (izročilnico, pošto spremnico, pošto nakaznico, plačilno nakaznico). Pošta v teh primerih ni dolžna preskušati podpis na obvestilu gledé njegove pristnosti;

b) ako obvestilo ni došlo prejemniku tako, kakor je povedano v točki I, številka 1, drugi odstavek, ali ne na podstavi pridržka, da se pride ponje, se izročijo predmeti (pošiljatve in v nakaznem prometu denarni zneski), po katere je priti, ako prejemnik ne pride sam ponje, tistemu, ki prinese s prejemnikom imenom podpisano obvestilo, samo tedaj, kadar je pristnost podpisa verjetno potrjena.

Člen II.

Spredaj stoječa določila dobé takoj moč; čas izdaje knjig, s katerimi se hodi po pošto, se razglasi na pripraven način.

Schuster s. r.

269.

Ukaz ministrstva za javna dela z dne 31. decembra 1913. l.,

s katerim se razveljavljajo in izpreminjajo nekatera določila ukaza o organizaciji patentnega urada.

Člen I.

§§ 31 in 33 ukaza trgovinskega ministrstva z dne 15. septembra 1898. l. (drž. zak. št. 157) o organizaciji patentnega urada se razveljavljata.

Člen II.

§§ 21 in 30 ukaza trgovinskega ministrstva z dne 15. septembra 1898. l. (drž. zak. št. 157) o organizaciji patentnega urada se s svojim tačasnim besedilom razveljavljata; na njuno mesto stopijo naslednja določila:

§ 21.

Za vstop v pisarniško službo patentnega urada veljajo predpisi, obstoječi za podeljevanje mest pisarniških uradnikov ministrstva za javna dela.

§ 30.

Za disciplinarno ravnanje zoper uradnike in služabnike patentnega urada so merodajni zadevni občji predpisi.

Člen III.

Ta ukaz dobi takoj moč.

Trnka s. r.

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru,

izhaja v založbi c. kr. dvorne in državne tiskarnice na Dunaju, I. okraj, Seilerstätte št. 24, tudi v letu 1914. v nemškem, češkem, italijanskem, hrvaškem, poljskem, rumunskem, maloruskem in slovenskem jeziku.

Naročnina za celi letnik 1914 državnega zakonika v vsaki teh osmih izdaj znaša za en izvod — bodisi, da se hodi ponj ali da se ta izvod pošilja poštine prosto — 8 K.

Naročevati je treba v založbi c. kr. dvorne in državne tiskarnice na Dunaju, I. okraj, Seilerstätte št. 24, kjer se dobivajo tudi posamezni letniki in posamezni kosi državnega zakonika.

Ker se državni zakonik naročnikom oddaja, oziroma pošilja samó, če se je plačala prej letna naročnina zanj, je ob enem naročilu priložiti zanj pripadajoči znesek; da se more hitro in brez pritožb vročevati po c. kr. pošti, je poleg natančnega naslova stanovanja povedati tudi dotični poštni dostavni okraj.

Posamezni letniki nemške izdaje se dobivajo:

Letnik 1849. za .	4 K 20 h	Letnik 1865. za .	4 K — h	Letnik 1881. za .	4 K 40 h	Letnik 1897. za .	15 K — h
" 1850. " .	10 " 50 "	" 1866. " .	4 " 40 "	" 1882. " .	6 " — "	" 1898. " .	6 " — "
" 1851. " .	2 " 60 "	" 1867. " .	4 " — "	" 1883. " .	5 " — "	" 1899. " .	10 " — "
" 1852. " .	5 " 20 "	" 1868. " .	4 " — "	" 1884. " .	5 " — "	" 1900. " .	7 " — "
" 1853. " .	6 " 30 "	" 1869. " .	6 " — "	" 1885. " .	3 " 60 "	" 1901. " .	6 " — "
" 1854. " .	8 " 40 "	" 1870. " .	2 " 80 "	" 1886. " .	4 " 60 "	" 1902. " .	7 " 50 "
" 1855. " .	4 " 70 "	" 1871. " .	4 " — "	" 1887. " .	5 " — "	" 1903. " .	9 " — "
" 1856. " .	4 " 90 "	" 1872. " .	6 " 40 "	" 1888. " .	8 " 40 "	" 1904. " .	5 " — "
" 1857. " .	5 " 70 "	" 1873. " .	6 " 60 "	" 1889. " .	6 " — "	" 1905. " .	6 " — "
" 1858. " .	4 " 80 "	" 1874. " .	4 " 60 "	" 1890. " .	5 " 40 "	" 1906. " .	12 " — "
" 1859. " .	4 " — "	" 1875. " .	4 " — "	" 1891. " .	6 " — "	" 1907. " .	13 " — "
" 1860. " .	3 " 40 "	" 1876. " .	3 " — "	" 1892. " .	10 " — "	" 1908. " .	9 " — "
" 1861. " .	3 " — "	" 1877. " .	2 " — "	" 1893. " .	6 " — "	" 1909. " .	8 " 50 "
" 1862. " .	2 " 80 "	" 1878. " .	4 " 60 "	" 1894. " .	6 " — "	" 1910. " .	8 " 40 "
" 1863. " .	2 " 80 "	" 1879. " .	4 " 60 "	" 1895. " .	7 " — "	" 1911. " .	7 " — "
" 1864. " .	2 " 80 "	" 1880. " .	4 " 40 "	" 1896. " .	7 " — "	" 1912. " .	12 " 50 "

Prodajna cena za letnik 1913. se naznani začetkom januarja 1914. l.

Posamezni letniki v drugih sedmih jezikih počenši z l. 1870. se dobivajo po istih cenah kakor nemška izdaja.

Ako se naroči vsaj 10, toda poljubnih celotnih letnikov državnega zakonika na enkrat, se dovoli 20% popusta, ako se naroči vsaj 25, toda poljubnih celotnih letnikov državnega zakonika na enkrat, 25% popusta, in ako se naroči vsaj 35, toda poljubnih celotnih letnikov državnega zakonika na enkrat, 30% popusta.

NB. Tisti kosi državnega zakonika nemške izdaje, ki naročniku sploh niso došli ali pa so mu došli nedostatni, naj se reklamirajo najdalje v štirih tednih potem, ko so izšli, kosi nenemških izdaj pa najdalje v šestih tednih po izdaji kazal in naslovnega lista k posameznim izdajam naravnost v c. kr. dvorni in državni tiskarnici na Dunaju, III. okraj, Rennweg 16.

Kadar poteče ta rok, se bodo kosi državnega zakonika izročevali brez izjeme samo proti plačilu prodajne cene ($\frac{1}{4}$ pole = 2 strani po 2 h).

Ker so v nemški izdaji vsi letniki od l. 1849. naprej in v izdajah ostalih sedmih jezikov vsi letniki od leta 1870. naprej popolnoma popolnjeni, se dobiva ne samó vsak posamezni letnik za zgoraj omenjeno prodajno ceno, ampak tudi vsak posamezni kos vseh teh letnikov za prodajno ceno ($\frac{1}{4}$ pole = 2 strani po 2 h) iz zaloge c. kr. dvorne in državne tiskarnice na Dunaju, I. okraj, Seilerstätte št. 24; s tem je vsakemu moči dopolniti nedostatne (pomankljive) letnike ter si liste urediti po tvarinah.